GAZETA KRAKOWSKA

Nro 44.

Z KRAKOWA DNIA 3 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 26 Maia.

Dnia 24 po godzinie 8mey wieczorem, Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłościwy, przybył do tey swoiey stolicy w pożądanym stanie zdrowia, z podróży przedsięwziętey w Październiku r. z. do Opawy i Laybach. Po przybyciu N. Pana, miasto i gmachy publiczne natychmiast oświecone zostały.

Wczoray, dnia 25 b. m. około godziny 10tey przed południem, Nayiaśnieyszy Pan ubrany w mundur woyskowy Polski był na paradzie zmiany straży woyska. Po paradzie N. Monarcha w towarzystwie J. Cesarzewićowskiey Mości W. Xcia Konstantego powrócił do zamku.

W orszaku Nayiaśnieyszego Pana znayduią się: Xże Wołkoński, Major Jeneralny woysk, oraz Jenerał Adiutant J. C. K. Mości; Xże Meożyków, Jenerał Hrabia Czerniszew; Hrabia Capodistrias, Cesarsko-Rossyyski Sekretarz Stanu do spraw zagranicznych, i Lekarz J. C. K. Mości Baron Vilie.

Przybył tu także Cesarsko-Austryiacki Jenerał Hr. Hardek.

W. Xże dziedziczny Meklenburgsko-Szweryński, Siostrzeniec Nayiaśnieyszego Pana, zwiedza od tygodnia osobliwości stolicy tuteyszey i iey okolic. Dnia 23 b. m. udawszy się do pałacu Kommissyi Rządowey Woyny, zwiedził Bióra woienne, gdzie przyiął Xcia Jmć JW. Jenerał Dywizyi Hauke, Zastępca Ministra Woyny, i okazał Mu wszystkie szczegóły służby tak w Biórach, iako i w innych zakładach tamże będących, a dnia 24 zwiedził Królewsko-Warszawski Uniwersytet.

Wczoray między 1wszą, a 2gą godziną N. Pan raczył trzymać do chrztu syna JW. Rembielińskiego Radcy Stanu, Prezesa Kommissyi Województwa Mazowieckiego, Marszałka Seymu ostatniego.

Wyiątek z listu Obywatela Województwa Augustowskiego pisanego dnia 11 Maia.

Niektórzy Obywatele Województwa Augustowskiego, w których przypadku i ia iestem, wysłali w tym czasie do Królewca umyślnego, dla ugodzenia się o sprzedaż zboża swego tam złożonego. Posłaniec po-

wrócił z wiadomością naypewnieyszą, że w Królewcu zboża Polskiego nie potrzebuią, i że tam właśnie teraz przybyły dwa okręty z naypięknieyszą białą pszenicą Angielską na przedaż. Lecz trzeba mieć nadzieię, że to złe dla nas przeminie. F.....

Deputacyia Spraw zniesionych Instytutów Duchownych.

Gdy osoby prywatne w swoich własnych i nieurzędowych podaniach, stępla właściwego, lub wcale żadnego, do not nie dołączaią, przez co wskazani są na kary kontrawencyyne prawem Seymowem przepisane; gdy nadto, z powodu niewyraźnego adresu u naybliższey poczty, przez którąby rezolucyie swe otrzymać mogli, expedycyie do nich wygotowane w Biórze zalegaią; Deputacyia zapobiegaiąc temu, postanowiła wszystkie osoby interessowane zawiadomić, iż:

1mo. Stępel iaki się zwykł używać do Deputacyi, iest ten sam, iak do innych Władz Rządowych centralnych na zł. pol. dwa.

2do. Iż każdy Interessant piszący notę, zamieścić powinien na boku mieysce swoiego zamieszkania, oraz naybliższą pocztę, przez którąby mógł śpiesznie rezolucyią otrzymać.

W Warszawie na Sessyi Deputacyi d. 24 Maia 1821 r.

Prezes Deputacyi,
Minister Wyznań i Oświecenia:
Stanisław *Grabowski.*
Sekretarz ieneralny:
Witowski.

Z Paryża d. 16 Maia.

W izbie Parów ciągnie się dalej sprawa przeciw spiskowym d. 19 Sierpnia, a w izbie Deputowanych spor względem utworzenia 12 nowych biskupstw i pomnożenia dochodów niższego duchowieństwa. Pomnożenie tylko biskupstw znayduie opor, ponieważ niektóre członki sądzą bydź dostateczną liczbą dotychczasowe 50 biskupstw dla Francyi; na powiększenie zaś płacy dla plebanów prawie wszystkie zgadzaią się członki.

Dzieci Francyi (Xże Bordeaux i iego siostra) codziennie się przeieżdżaią.

Syn zmarłego Marszałka Masseny, który po nim wziął parowstwo, umarł tu w tych dniach.

D. 13 otworzony został uroczyście nowy kanał S. Dyionizego w obecności Xiążąt i Xiężniczek Królewskich, i mnostwa ludzi. Xiążęta i Xiężniczki płynęły godzinę po tym kanale. Toż samo uczynili potem prefekt i ciało municypalne Paryzkie. Przeszło 50 pięknie przybranych statków znaydowało się w tym kanale. Jest on nader ważnym dla Paryża i ma 12 salus.

Podczas chrztu Xcia Bordeaux każdy z radców stanu, parów i deputowanych otrzymał piękny exemplarz na welinie drukowaney konstytucyi Francuzkiey.

Król kazał się zapisać dla prywatney swey biblioteki na piękne wydania dzieł Szillera i Szakespeara, które u Xięgarza Ladvocat wychodzą.

Gdy woyna przeciw Neapolowi nad spodziewanie prędko się ukończyła, X. Pradt cofnął zatem z druku swoie dzieło o kongressie Laybachskim i sprawach Neapolu.

Tuteyszy Portugalski Poseł, Margr. Marialva, obchodził d. 13 b. m. uroczyście imieniny Monarchy swoiego.

Przy Nancy odkryto obfitą marmuru skałę.

Kawaler Hektor d'Agoult mianowany iest posłem naszem przy Dworze Szwedzkim i miał d. 13 u Króla posłuchanie.

Z Liwerpoolu d. 14 Maia.

Dziś rano przybył tu z Rio-Janeiro okręt Arab, który ztamtąd d. 21 Marca odpłynął, i przywiozł wiadomość, że Król wyrokiem swoim z d. 17 Marca postanowił do Portugalii powrócić, zostawuiąc w Brazylii Królewica Następcę tronu. Wyiazd Królewski naznaczaią na 12 Kwietnia a liczbę towarzyszących mu osób do 150. Eskadra, na którey Monarcha popłynie składać się ma z iednego liniowego okrętu, 2 fregat i 2 korwet. Małżonka Królewica Następcy tronu, Arcyxiężna Leopoldyna, posiadaiąc iuż córkę, rozwiązaną szczęśliwie d. 6 Marca synem została.

Z Londynu d. 15 Maia.

Zdaie się, iakoby Królowa zaczęnała znowu nową grać rolę. Nietylko się sprawdza, że przed kilku dniami zapytać się kazała Ministra Hr. Liwerpool, które Damy wyznaczone iey będą do assystencyi podczas koronacyi Króla i w w iakich znaydować się ma sukniach, ale nawet pokazuie się znowu publicznie. Na powyższe zapytanie odpowiedział iuż Hr. Liwerpool; i iakkolwiek ta odpowiedź nie iest dla niey pomyślną, ma iednak trwać w przedsięwzięciu znaydowania się przy koronacyi.

Londyńskie towarzystwo Missyonarzów odbyło w zeszłym tygodniu roczne zgromadzenie, na którem znaydował się Xiże Ratafe Madagaskaru i oddał towarzystwu list od brata swego Króla Radama. Znaydował się także na nim Pastor Campbell, który niedawno z podróży do południowey Afryki powrócił. Odkrył on wiele ludnych miast, z których iedno nazywa się Kurrechane i zawiera 16,000 mieszkańców, posiada hamernią żelaza i inne fabryki. Wszyscy tamteysi ludzie pragną, aby missyonarze u nich osiedli. Xcia Ratafe powitał podskarbi towarzystwa w ięzyku francuzkim. List Króla Madagaskaru do towarzystwa iest następuiącey osnowy:

Mci Panowie! Po zawarciu traktatu między mną i Gubernatorem Farquhr, mocą którego zabroniony iest wywoz niewolników z Madagaskaru, przybył Missyonarz David Jones do Tannariwe, stolicy państwa moiego, prosząc mnie o pozwolenie, aby mógł z innemi missyonarzami w państwach moich osiąść. Po zasiągnieniu o tem dalszey wiadomości, zezwoliłem chętnie na to. Gdy P. Jones przekonał mnie, że towarzystwo wasze niema innego celu, iak przekonaniem, nie gwałtem, wskazać ludom drogę do szczęścia i ucywilizować ich na sposób Europeyski, upraszam was zatem, Mci Panowie, o przysłanie mi tylu missyonarzów, ile uznacie potrzebę, iako też doświadczonych professyionistów, aby moi poddani stali się tak dobremi robotnikami, iak chrześcianami. Nadewszystko proszę was o przysłanie tkaczów, cieślów, ogrodników, i t. d. Przyymiycie, Mci Panowie, zapewnienie moiego szacunku i przychylności.

(podp:) *Radama, Król.*

Młoda Margrabina Worchestru, krewna Xcia Wellingtona, która zaziębiła się na balu podczas obchodu urodzin Króla,

)2(

nazaiutrz wzięła zimną kąpiel, która przeciwny sprawiła skutek, i w piątek rano musiała rostać się z tym światem.

Król miał w liście do Xiężny Glucestru (siostry) wyrazić swoie ukontentowanie, że izba Lordów odrzuciła bil za Katolikami Irlandskiemi, a nadewszystko cieszyło go, że Xże Jorku tak mocno przeciw niemu się oświadczył.

W Plimut znayduie się teraz 25 Hollenderskich żołnierzy uwięzionych, którzy zbuntowali się na okręcie płynąc do Batawii.

Przy Kanterbury zaszczepiono 4 psóm krowią ospę dla doświadczenia, czyli ta nie ochroni ich od wścieklizny.

Nowych trześni sprzedaią tu funt po 42 szylingi, (szyling złp. 2) poziomków tót po 2 szyl. 6 penców, winnych iagód funt po 18, a ieden ananas po 50 szylingów.

Do niepewnych wieści należy, iakoby nasz Król przedsięwziął także podróż do Wiednia.

PP. Brougham, Denman i Lushington dostali od miasta Londynu za obronę Królowey kosztowne tebakiery.

Codziennie prawie zachodzą tu samobóystwa, a pomiędzy odbieraiącemi sobie życie znayduie się wielu bogatych i znakomitych ludzi.

Po zasztey d. 10 Lutego w Bahia rewolucyi oświadczyć kazał tymczasowy rząd naszemu Konsulowi P. Pennel d. 12 że przez tę rewolucyią nie będą bynaymniey stosunki z Angliią zmienione, owszem życzeniem iest całey Brazylii wniyść z nią w ścisleysze związki.

Z Nowegoiorku d. 24 Kwietnia.

W r. zeszłym wybito w mennicy Mexyku 10 mill. 406,154 piastrów. — W miesiącu Lutym zawinęło do Hawanny 129 okrętów, pomiędzy któremi 48 Hiszpańskich, 50 Amerykańskich, 1 Hamburgski, &c.

P. Neuber z Kassel, Malarz Eiffe z Hamburga i wielu innych Niemców ieszcze za Chrystofa stali się na Hayti ofiarą klimatu, zgryzoty i tyranii.

Z Madrytu d. 5 Maia.

Dziesięciny są o połowę zniżone; pobierane od Kościołów maią bydź Kościołom płacone, a pobierane od świeckich zniesione, iednak za wynagrodzeniem.

Hr. Toreno wniosł w Stanach, aby co miesiąc ogłaszana była lista sprzedanych dóbr narodowych, iżby Europa wiedziała, iż za kilkanaście milliionów sprzedano już dóbr na umorzenie naszych długów.

D. 2 odprawione tu zostało żałobne nabożeństwo za 1500 Madryckich obywateli, których Miurat w r. 1808 rozstrzelać kazał. Ma im bydź na Prado wystawiony pomnik.

Dla wynagrodzenia przeszłych Ministrów, którym nawet droga do rady stanu zagrodzoną została, proponowano w Stanach wyznaczenie im po 60,000 reałów pensii.

P. Obregon, dowodzący naszemi woiennemi okrętami na przedporciu Neapolitańskim, odebrał od Jenerała Frimont, rozkaz, aby te wody opuścił; lecz on oświadczył, iż od obcego Jenerała żadnych nie odbiera rozkazów i póty na przedporciu pozostanie, póki Angielskie i Francuzkie okręty bawić będą.

Jenerał Pepe odbywszy w Barcellonie kwarantannę, odwiedzony był od wszystkich tameyszych korporacyy, i na iego pochwałę wyszło wiele wierszów. Przybyłe d. 21 Kwietnia do Rosas dwa okręty, przywiozły około 200 Włoskich wychodniów, a iedna fregata i inny okręt więcey ich ieszcze przywiozą.

Drukarz buntowniczego pisma, które tu wyszło pod tytułem: "Odezwa Rossyyskiego Jenerała do idącego przeciw Hiszpanii woyska," skazany został na 6cio letnie więzienie.

Wszędzie otwieraią się znowu patryiotyczne towarzystwa.

— D. 7. —

Przeciw Duchownym, którzy dowodzą rokoszańskiemi bandami lub przeciw konstytucyi każą, naznaczyły Stany surowe kary.

Po zniesieniu bandy rokoszanów pod Salvatiera, z którey skazano iuż na śmierć 23 poymanych ludzi, pomiędzy któremi znayduie się ieden Franciszkan i 5 innych Xięży, iest banda X. Merino w prowincyi Burgos nayznacznieyszą. Pospólstwo ubostwia go i wszędzie zaleca miłość ku Królowi, a nienawiść przeciw konstytucyi. W Burgos schwytano d. 1 b. m. iego posłańca z listem do tameyszego przełożonego klasztoru Karmelitów, w którym Merino pisze, iż ma dosyć ludzi, ale mu pieniędzy brakuie. Gubernator kazał zaufaney osobie ubrać się w suknie iego posłańca i zanieść ten list przeorowi; ten przyiął go dobrze, uczęstował i do odpisu dołączył worek pieniędzy. Gubernator posłał potem oddział żołnierzy do klasztoru; lecz nie wpuszczono ich i przeor kazał na gwałt dzwonić. Nie przyszło iednak do zaburzenia i przeor z 4 zakonnikami został uwięziony.

Tymczasem Jenerał Martin, zwany Empecinado, doniosł Gubernatorowi Burgos pod d. 3. z Puente Duero, że dnia tego o godzinie 6 z południa kolumna iego woyska uderzyła na bandę rokoszanów X. Merino, która biła się z wielką zaciętością aż do godziny 8. Czterdzieści czterech rokoszanów poymanych zostało. Merino uciekł z 18 konnemi ludźmi. 136 rokoszanów padło na placu, reszta iest rozproszoną i ścigana. Pomiędzy przyprowadzonemi tu znayduie się pleban z Lerma i kilkunastu Xięży, z których ieden 7 ran odniosł.

Inna banda 250 ludzi pod X. Salazar licząca, podobnegoż doznała losu; dostało się w ręce woyska 6 jeńców, 22 koni i 70 broni; zabitych zostało 11 ludzi. Pomiędzy poymanemi znayduie się 2 Xięży i adwokat Luzuriaga, mieniący się bydź dowodzcą prowincyi Alava. Oprócz tego zniesione zostały dwa oddziały rokoszanów po 44 ludzi liczące.

Król oddalił Jenerała kapitana Madrytu Vilalba, a mianował na iego mieysce Jenerała Morillo.

Gdy Królowi doniesiono o obraniu nowym prezesem Stanów P. Cuesta, rzekł Monarcha: widzę, iż większa część członków iest mi przychylną.

Zamordowanie X. Vinuesy było dziełem mało co więcey nad 100 ludzi, nie wszystkich nawet uzbroionych; i zdaie się, iakoby władze, a mianowicie Jenerał kapitan Vilalba oboiętnemi na to były, ponieważ nie było żadnych przygotowań, chociaż z rana ieszcze mówio-

no o tem zabóystwie, a popołudniu go dopiéro dopełniono. D. 5 wyraził Król w poselstwie do Stanów swoie ubolewanie nad tym postępkiem, i dodał: iż ieżeli nie będzie surowo ukarany, tedy nie podobna będzie ustalić konstytucyynego systematu, i zagraniczne Mocarstwa nie będą miały korzystnego wyobrażenia o politycznych urządzeniach Hiszpanii. — Niektóre członki Stanów przypisywały winę tey zdrożności Ministrom, tudzież, iż dozwalaią ludowi po prowincyiach układać listy wygnania, &c. Na posiedzeniu d. 6 wniosła iedna z kommissyy proiekt do adressu do Króla w odpowiedzi na powyższe poselstwo, w którym wyrażono: że rząd ma obowiązek i moc czuwać nad utrzymaniem porządku, Stany zaś są tylko prawodawczem zgromadzeniem, i że iedno to zdarzenie nie może dać złego wyobrażenia obcem Mocarstwom o nowych naszych urządzeniach, &c. Jenerał Quiroga mówił: że Król otoczony iest wiarołomnemi doradcami, którzy ukrywaią przed nim prawdę, &c. Odrzucono proiekt do adressu i zalecono kommissyi ułożyć inny, w którym wyłuszczona bydź ma prawdziwa przyczyna w mowie będącey zdrożności i innych, które w Hiszpanii zachodzą.

Z Bruxelli d. 18 Maia.

Z Surynamy wywieziono w r. z. na 68 Niderlandskich okrętach między innemi: 19 mill: 538,890 funtów cukru, 4 mill: 814,835 f. kawy, 46 beczek wina Maderskiego, &c.

W Dinant obalił się w tych dniach na 80 stóp wysoki mur z 4ma kobatkami, i przywalił 2ch robotników.

Pruski Wielki Cześnik i Szambelan, Hr. Neale, przeiechał tędy z Berlina do Paryża.

Na rządową naszą gazetę wychodzi rocznie 25,000 ryż papieru.

Z Kopenhagi d. 19 Maia.

Poseł Angielski przy Dworze naszem, P. Foster, wyiechał wczoray ztąd za pozwoleniem rządu swoiego naprzód do Hanoweru.

Dwa Duńskie okręty zostały w wodach Porto Rico przez rozbóyników morskich złupione; zabrali nietylko cały ładunek kawy, ale wszystko, co się na nich znaydowało.

Przy Flemlöse upadł niedawno balon w kształcie dorosłego człowieka, w mundurze huzarskim, trzymaiący w prawey ręce pałasz. Wieśniacy zadziwili się nie mało, widząc tę grożącą figurę z powietrza spadaiącą. Nie wiadomo dotąd zkąd ten balon pochodzi.

List z wyspy S. Tomasza pod d. 20 Marca donosi, że odkryty niedawno na St. Domingo spisek, który 6 jenerałów Chrystofa uknowało, miał za cel wyrznięcie wszystkich białych ludzi i mięszańców, i że obawiano się tam nowego rozruchu, ponieważ Murzyni byłey części Chrystofa nie cierpią innego koloru ludzi.

Z Hanoweru d. 18 Maia.

Znany Jenerał Francuzki Ameil przeiechał d. 14 b. m. przez miasto nasze z Hildesheimu, gdzie długo w więzieniu siedział, do Francyi.

Uniwersytet Gettingski posiada teraz daleko więcey uczniów niżeli kiedy, liczy ich bowiem przeszło 1400. Tego lata mieć także będzie szczęście widzieć u siebie N. Króla, ktorego opiece tyle iest winna. J.

K. M. przybędzie, iak słychać, przez Spa naprzód do Weende z tey strony Gettingi, gdzie zgromadzi się na popis część woyska, a potem ziedzie do Gettingi dla obeyrzenia akademickich osobliwości. W orszaku Monarchy znaydować się także będzie Hr. Liwerpool, a P. Bloofield poprzedzi go do Hanoweru.

Z Lipska d. 19 *Kwietnia.*

P. Krug, professor nasz, wydał tu niedawno pisemko pod tytułem: "Odrodzenie Grecyi, programma do uroczystości odrodzenia.„ Pismo to kończy się temi słowy: "Wszystko zważywszy, wnieść możemy, że Grecy stałego Europeyskiego lądu i wysp pomiędzy Europą i Azyią w swoim zawodzie sami tylko z Turkami potykać się będą, i że, ieśli tylko szczerze zechcą bydź wolnemi, zwycięsko walkę zakończą! Szczęście wam więc odważni Hellenczykowie! Szczęście wam! Pomniycie na sławne dnie pod Maratoną, Termopilami i Plateą! Tak na was wołsią nietylko cienie przodków waszych z pól Elizeyskich, ale cała chrześciiańska Europa życzy wam szczęścia do waszego przedsięwzięcie, i cieszy się z wschodzącey nad waszem kraiem iutrzynki. Widzę iuż w duszy drżący przed iey promieniami półxiężyc i bladość na twarzach niewiernych; widzę zesromocony Kościoł S. Zofii otwieraiący swoie podwoie, dla przyięcia was poprzedzonych Krzyżem, iako zwycięzców w obszernych swoich sklepieniach; widzę wznoszące się w nowym blasku Ateńskie Propilee; widzę potrzyny ich port zapełniony z wszystkich części świata okrętami; widzę cisnącą się ciekawą młodzież pod ganki akademii i sklepienia Stoa, dla usłyszenia z ust wymownych nauczycieli mowy mądrości, i słyszę nowe pienia, nie na pochwałę Zeusa lub Palady, ale na uwielbienie wiecznego Boga Chrześciian, który stworzył światło i ludzi do wolności powołał, który chce, aby niewola na ziemi ustała, i aby nawet zmarli powstali do nowego i lepszego życia. Jemu samemu niech będzie cześć i chwała! Amen!„

Od brzegów Menu d. 18 *Maia.*

Chemik Barth z Strazburga ogłosił w gazecie Moguńckiey, iż wynalazł nowe narzędzie, które każdą zmianę powietrza na 30 godzin wprzód, burzą zaś tylko na 12 godzin wskazuie. Narzędzie to kosztuie 1 Zr. 24 graycarów.

Kommissyia śledcza demagogicznych zamachów w Moguncyi ma w krótce bydź rozwiązaną.

Król Wirtembergski odwiedził d. 13 W. Xcia Badeńskiego.

Królewic Następca tronu Bawarskiego powrócił d. 12 b. m. z Włoch do Nimfenburga. — Mechanik w Noremberdze Leinberger rozwiązał pytanie względem horyzontalnego kierowania balonem, i ofiaruie się przedsięwziąść podróż w balonie do Londynu, skoro mu tamteysza akademiia umieiętności przyrzecze wypłacić wyznaczone za to odkrycie 20,000 Fs. za iego tam w balonie przybyciem.

Posiedzenia Seymu Niemieckiego rozpoczęły się na nowo d. 15 b. m. w Frankforcie. Prezes tego Seymu Hr. Buol-Schauenstein powrócił tam d. 12 z swey podróży do Paryża i Bruxelli.

Z Janiny d. 28 *Stycznia.*

Sekretarz Wezyra Ismaela Baszy, dowodzącego naczelnie woyskiem Tureckim przeciw Ali Baszy Janiny, napisał

następuiący list do prymasa Prevesy:

W Janinie d. 25 Stycznia 1821.

" Cieszcie się! cieszcie! zwyciężyliśmy! tak mowił sławny Ateńczyk do swoich ziomków, powracaiąc z Maratońskiey bitwy przeciw barbarzyńskim Persom. Dziś o godzinie 11 zrana Szatan Ali, któremu nie powiodły się wszystkie iego z rozpaczy przedsiębrane podstępy woienne, zupełnie pobity został. Zostawiwszy w cytadelli 500 ludzi do kierowania działami na batteryiach, zrobił zresztą osady wycieczkę; za hasło dał swoim ludziom Flory (cekiny) i nakazał im razem na batteryie nasze uderzyć. W pierwszey chwili opanował nieprzyiaciel pierwszą naszą batteryią; drugie kupy przedarły się aż do drugiey. Malksut Aga i Aslan z Argero Castro bronili iey z chwalebnem męztwem, i chociaż od znacznie przeważaiącey siły naciskani i niespodziewaiący się odsieczy, nie zaćmili iednak blasku swoiego oręża. Walczyli iak dway nowi Leonidasowie! z naywiększą odwagą. Jak tylko nieszczęsna ta wiadomość doszła do głowney kwatery, wsiadł zaraz JW. Jsmael Basza na swoiego rumaka. Z drugiey strony Mahmut, straszny Basza, i Emir Basza trzymaiący pałasze w ręku, krzyczeli: Met Mahomet! i rzucili się z woyskiem Monarchy iak rozżarte lwy na nieprzyiaciela, i wyparli go z batteryy, meczetów i domów, które iuż był opanował, i tak wielką rzeź sprawili, iż zmordowała się moia ręka spisywaniem przywiezionych odciętych głów i jeńców. Krotko mowiąc, krew pomiędzy kupami złoczyńców Greców i innych buntowników płynęła przez ulice Janiny. Strata woysk Sułtana w stosunku do buntowników ma się iak ieden do pięciu.

Z Bukarestu d. 1 Maia.

Teodor Władimiresko kazał przyzwać do siebie d. 17 Kwietnia kilku slusarzów i kowalów, aby 7 iego dział do drogi wyporządzili. Tegoż dnia Spatar Gregór Baliacu poiechał z zięciem swoim Fieresku, zawdziawszy trzech kolorowe kokardy, do Jpsylantego do Targowicy. Grecy rozpuścili wieść, że Turcy poty nie chcą przeprawić się za Dunay, poki nie będzie im dane pozwolenie do wyrznięcia bez różnicy wszystkich Chrześcian; sądzili, iż tym sposobem nakłonią mieszkańców Bukarestu do połączenia się z Jpsylantym. D. 18 napisał Teodor grożący list do Jpsylantego przeciw rozboiom i rabunkom iego kupy; lecz dotąd nie widać ieszcze skutków tego przełożenia. Teodor rozkazał oraz złożyć sąd woyskowy na kilkanaście rabusiów, z których 5 głowy utraciło. D. 29 oznaymiono o przybyciu posłańca od Xcia Callimachy z tayne mi zleceniami do Metropolity. Teodor nie kazał go do miasta wpuścić, poki mu nie przygotował świetnego wiazdu. Przyięto tego Boiara z muzyką i rozpuszczonemi chorągwiami. Teodor odprowadził go z swoią kupą aż do Metropolity; iakie zaś przywiozł wiadomości Teodorowi, nie wiadomo w publiczności. Posłaniec ten powrocił d. 25 rano z Bukarestu za Dunay. Z Stambułu nie mamy żadnych wiadomości, ponieważ przerwany iest związek; to tylko pewna, że przeszło 80 znakomitych Greków utraciło w tey stolicy życie, i że Turcy zgromadzaią się i uzbraiaią za Dunaiem; lecz dotąd nie przeprawili się za tę rzekę.

DODATEK
DO Nro 44.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 3 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 25 *Maia.*

Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi powrócili wczoray popołudniu w pożądanym stanie zdrowia z Laybach do tuteyszego letniego swoiego zamku Schönbrunn.

J. C. K. M. raczył dotychczasowego nadzwyczaynego swoiego Posła i pełnomocnego Ministra przy Dworze Francuzkim, Szambelana, aktualnego tayneg Radcę i Jenerala jazdy Barona Vincent, mianować przy tymże Dworze nadzwyczaynym swoim Ambassadorem, który d. 15 b. m. wyiechał z Laybach na mieysce swoiego przeznaczenia.

Z Rzymu d. 12 *Maia.*

Xiężna Florydia, małżonka N. Króla obu Sycylii, wyiechała ztąd onegday do Neapolu. Wyiazd Króla i Xcia Kalabryi oznaczony iest niezmiennie na 13 b. m.

Snuiące się pomiędzy górami, a zwłaszcza na granicy Neapolitańskiey kupy rabusiów ścigane są ciągle; nayczynnieyszemi w ich ściganiu są woyska Austryiackie. Strzelcy Tyrolscy złapali niedawno iednego nazwiskiem Mastradamo niedaleko Fondi.

Z Neapolu d. 5 *Maia.*

Eskadra Austryiacka pod rozkazami Jenerała majora Margr. Paulucci, składaiąca się z 2 fregat Austryia i Lipsia, 3 brygów i 2 galer, przybyła d. 3 na tuteysze przedporcie. Wódz naczelny woysk Austryiackich, Jenerał jazdy Baron Frimont, udał się nazaiutrz z całym głownym sztabem na fregatę Austryia i kazał czynić obroty; powitany i pożegnany był należącemi się iego dostoyności honorami. — Na przedporciu nasżem znayduią się już tylko iedna Francuzka i dwie Angielskie fregaty.

Uroczysty wiazd Króla do stolicy tuteyszey nastąpić ma d. 15 popołudniu. Woyska Austryiackie, wraz z gwardyią Królewską staną dwiema rzędami od Capodichino aż do pałacu Królewskiego; park artyleryi Austryiackiey na polu Marsowem da za pokazaniem się J. K. Mci 101 razy z dział ognia, na który odpowiedzą działa z zamków. W wieczór całe miasto i teatr S. Karola będą oświe-

cone.

Cena żywności znacznie tu spadła; przekupnie zbożowi poniesli znaczną stratę.

Z Turynu d. 5 Maia.

Wyrokiem Wielkorządcy Królestwa Kawalera Thaon di Rivel, Hr. Pralungo, odbyte w Uniwersytetach Turyńskim d. 12 i Genueńskim d. 21 Marca r. b. examina i promocyie, iako z nieprzyzwoitym pospiechem, podczas zaburzeń i przy nieposłuszeństwie części studentów dokonane, są za nieważne uznane; zapłacone iednak kwoty przez studentów za otrzymane stopnie przyięte im bydź maią za złożeniem nowych examinów.

Wyznaczona Królewskim patentem z d. 26 Kwietnia Delegacyia do dochodzenia i ukarania przestępstw przeciw kraiowi, wydała pod d. 4 b. m. rozkaz do wszystkich sądów po prowincyiach, aby ruchomy i nieruchomy maiątek 40 kilku osób, których imiona iako głównych sprawców rewolucyi, w osobney liście są wyrażone, spisać kazały i pilnowały aby z ruchomego nic za granicę nie było wywiezionem, gdyż ten, równie iak nieruchomy przypadnie Królewskiemu fiskusowi. W powyższey liście znayduią się wszystkie członki rewolucyyney junty w Alessandryi, wraz z iey Prezesem Ansaldi, tudzież Margr. Carail (syn Margr. St. Marsen) Lekarz Crivelli (redaktor dziennika Subalpińskiego) Xże della Cisterna, Hr. Lisio, Pułkownik Regis, rewolucyyny Minister woienny Santorre de Santa Rosa, i t. d.

Z Widynu d. 3 Maia.

Greckie woysko w Multanach podzielone iest na 3 korpusy, z którym Ipsylanty postąpić chce do Sylistryi, dla opanowania nadbrzeżów morza czarnego. Teodor Sludzier zamyśla przeprawić się na Dunay, obledz Nikopol, potem udać się do Sofii, dla rozszerzenia powstania do Bułgaryi i Serwii.

Z Xciem Ipsylanty złączył się także teraz Xże Kantakuzen, potomek byłey rodziny Greckich Cesarzów.

Od granic Tureckich d. 10 Maia.

Listy z Stambułu donoszą, iż codziennie padaią tam głowy nayznakomitszych Greków. Pomiędzy ostatniemi ofiarami znayduie się powszechnie szacowany Xże Murusi, który zaproszony był na dywan do Patryiarchy, lecz na progu iego pałacu ścięty został. Od kilku dni roziadłe pospolistwo zamordowało kilka set Chrześcian, a nawet iedno doniesienie wzmiankuie, że w Pera całe ulice spalone zostały i wszystkich mięszkańców, mężczyzny, kobiety i dzieci wymordowano. Wszystkie poselstwa chrześciiańskich Mocarstw pozamykały się w swych domach i lękaią się wściekłości Tureckiego okrutnego pospolstwa. Małżonka Angielskiego Ministra, Pani Strangfort, chcąc się podczas wrzawy schronić do pobliskiego domu, w głowę ranioną bydź miała. Słowem wszyscy Chrześciianie zostaią w obawie śmierci, a wdanie się Europeyskich posłów nie odniera podług zwyczaiu żądnego skutku.

Ipsylanty opuścił Bukarest i chce, iak słychać opanować brzegi niższego Dunaiu. Inni wysełaią go do gór i zapewniaią, iż Cesarz Rossyyski przez zasługi iego oyca przebaczył mu iego lekkomyślność i nakazał udać się do gór. Wieść zaś niesie, iż nietylko mu nie przebaczył, ale nawet pod groźbą wydania go Turkom, do Rossyi powrócić zabronił. Na rabunek

iego ludzi ciągle się żalą. Częścią ten rabunek, częścią też bojaźń przyszłości, wypędza Wołoskich Chłopów do lasów, którzy wsie swoie palą, i w rozległości na kilka mil niema się ani ieden człowiek znaydować.

Z Lipska d. 23 Maia.

Gazeta tuteysza wyraża: Przybyły tu z Turczech wiary godny podróżny przywiózł następujące wiadomości: Woysko Ipsylantego pomnaża się codziennie. Jeden iego korpus pod rozkazem Pułkowników Cokocrony i Duca przeszedł pod Szystową za Dunay. 10,000 Bulgarów i Serwianów, którzy tę przeprawę ułatwili, złaczyli się z tym korpusem. Cała Bulgarya ia wzięła się do oręża, i Ternowa, klucz do gór Haemus znaydnie się w ręku Greków. Woysko Epirotów postąpiło do Tessalii. Morea iest prawie cała od Turków oswobodzona. Patras, Neocastron, Tripoliza i wszystkie twierdze w Morei (Methone i Corone wyiąwszy) są przez Greków z wielkiem rozlewem krwi szturmem opanowane.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, d. 3 Czerwca, dana będzie po 2gi raz Wielka historyczna Opera z recitativami w 3 aktach oryginalnie wierszem napisana przez J. U. Niemcewicza, z muzyką K. Kurpińskiego, pod nazwiskiem: *Jadwiga Królowa Polska*, czyli: *Połączenie Litwy z Koroną*, (która dla słabości JP. Zawadzkiego w przeszłą Niedzielę daną bydź nie mogła.)

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Z mocy Uchwały Senatu Rządzącego, pod dniem dzisieyszym do Nru 1860 zapadłey do publiczney podaie wiadomości, iż w dniu 5tym Czerwca r. b. o godzinie 10tey zrana, w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych, odbędzie się licytacyia dzierżawy trzech letniey Dóbr Jaworzno z przyległościami. Pretium fisci stosownie do podanych przez Konkurentów deklaracyy ustanawia się w summie 22,000 zł. pol. Chęć licytowania maiący złożą dziesiątą cześć tey summy na wadyum. Inne warunki, iak już z poprzednich obwieszczeń wiadome są, tak i teraz do terminu licytacyi każdemu do przeczytania i za informowania się udzielonemi bydź mogą.— W Krakowie d. 30 Maia 1821 r.

Grodzicki.

Gadomski, S. W.

Podpisany Notaryiusz Publiczny stosownie do Rezolucyi Wysokiego Trybunału z dnia 26 Maia r. b. 1821 do Liczby 1572 wydaney zawiadomia Publiczność, że ruchomości po ś. p. Tomaszu Bierzyńskim, Staroście Tuczapskim pozostałe, iako to sukniè, bielizna i srebra stołowe w dniu 12tym Czerwca 1821 roku o godzinie 10tey ranney w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 36 przez publiczną licytacyią za gotowe pieniądze sprzedawane będą. — W Krakowie d. 1go Czerwca 1821 r.

Ignacy, Rogalski, *N. P.*

Podpisany Notaryiusz Publiczny stosownie do Rezolucyi Wysokiego Trybunału z dnia 27 Kwietnia 1821 r. do L. 1158 wydaney zawiadomia Publiczność, że ruchomości po ś. p. Wiktoryi Kluziewiczowey, pozostałe, iako to: suknie, bielizna, pościel, stolarszczyzna, obrazy, naczynia blaszane, w dniu 7mym Czerwca r. b. o godzinie 10tey ranney, w Kazimierzu przy Krakowie w ulicy Nadwiślańskiey pod L. 180 przez publiczną licytacyią za gotowe pieniądze sprzedawane zostaną, a po ukończeniu tey, ruchomości, po ś. p. Tomaszu Sroga v. Brodzińskim pozostałe, iako to: suknie, w skutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału z dnia 10 Kwietnia 1821 r. do L. 1058 wydaney tamże sprzedane zostaną. — W Krakowie d. 1go Czerwca 1821 r.

J. Rogalski, Notaryusz.

Sąd Sprawiedliwości Korzący Woiewództw Krakowskiego i Sandomirskiego, podaie niniejszym do wiadomości publiczney, iż w Depozycie tegoż Sądu znaydują się rzeczy różne w Sprawach obwinionych z nazwiska niewiadomych od lat kilku odebrane, i byłemu Sądowi Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego do pertraktacyi za Rządu byłego Xięstwa Warszewskiego oddane, które potem z podziału Depozytów po byłym Sądzie poprawczym Obwodu Krakowskiego pozostałych, między Władze Królestwa Polskiego, i W. M. Krakowa, Sądowi Kryminalnemu Woiewództw Krakowskiego i Sandomirskiego dostały się, iako to: Zegarki srebrne, pierścionki, galonki, pugilaresy, korale, srebrne haftki żydowskie, pieczątki, kolczyki, brzytwy, noże, nożyczki, tudzież kwota 11 Ryńskich w papierach. — Wzywa oraz tych wszystkich którzyby pomienionych rzeczy właścicielami się bydź mniemali, aby wprzeciągu naydaley dwóch miesęcy do Sądu tuteyszego zgłosili się, i prawo własności udowodnili, gdyż wprzeciwnym razie po upłynieniu dwóch miesięcy, rzeczy powyższe przez publiczną licytacyią sprzedane i zebrane za nie pieniądze do Kassy Skarbu Publicznego złożone zostaną; gdzie właścicielom przed upłynieniem czasu przedawnienia, tylko do zebranych za sprzedane te rzeczy pieniądzy, prawa swego dowodzić wolno będzie, po upłynieniu zaś preskrypcyi, też pieniadze staną się nieodzowną Skarbu publicznego własnością. — W Kielcach d. 12 Maia 1821 roku.

Pewny Szlachcic zostaiąc przedtym w woysku Polskim z przyzwoitą Rangą wyszedłszy z służby publiczney przez zwinięcie woyska, przez różne odmiany Rządów dependował w różnych kancellaryiach, w Wysokich Sądach Szlacheckich w Galicyi był Akcessystą, u Komorników Sądowych, w Magistratach regulowanych, xiążki gruntowe i tabulę układał, Sekretarzem był u niegdyś JW. Macieia Sołtyka Woiewody Sendomierskiego, nakoniec Ekonomiką się przez długi czas trudnił; woiny ieszcze pracować w którymkolwiek zawodzie. — Ktoby sobie przyiąć życzył do wyżey wzmiankowanych obowiązków, niech się zapyta na Franciszkańskiey ulicy pod Nr. 215 a tam się zainformuie.

Dobra składaiące się z dwóch wsi, przeszło tysiąc morgów miary Chełmińskiey w ogóle obeymuiące, w gruntach po większey części pszennych, z Pałacem, Officynami i Budowlami folwarcznemi obszernemi, Karczmą przy trakcie i Młynami wodnemi dwoma, czterdzieści siedm osiadłości licząca, w Woiewództwie Krakowskiem między miastami Buskiem, Wiślicą i Stopnicą o mil dwie od Wisły położone, są do sprzedania z wolney ręki lub zamiany na inne dobra w Okręgu Rzeplitey Krakowskiey będące. Nabywca znalazłby i tę dogodność, że znaczna część summy ugodzoney pozostałaby przy dobrach. Ktoby sobie życzył zupełnieyszą w tey okoliczności powziąść wiadomość, zechce się zgłosić do Kantoru Gazety Krakowskiey. — Dan w Krakowie dnia 14 Maia 1821.

Prezes Sądu Appellacyinego W. M. Krakowa z Okręgiem. Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie niniejszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego na powództwo Zofii z Moniow Ciemiędziny Włościanki Wsi Krowodrzy przy Mieście Krakowie położoney, tamże zamieszkałey wydał w dniu dwunastym Września r. b. Wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Dominika Ciemięgi Męża powódki żadney o sobie wiadomości niedaiącego uznaną została. — W Krakowie d. 4 Października 1820 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr. Sąd. Appel.

Prezes Sądu Appellacyinego W. M. Krakowa z Okręgiem. Stósownie do przepisu art: 118 Kod: Cyw: podaie niniejszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego na domaganie się Brunona Rodewald Obywatela W. M. Krakowa, w tymże mieście zamieszkałego, wydał w dniu 20 Września r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Estery Rodewald Małżonki powoda żadney o sobie wiadomości nie daiącey uznaną została. — W Krakowie d. 4 Października 1820. r.

Nikorowicz.

Raubach Sekr: S. Ap: